

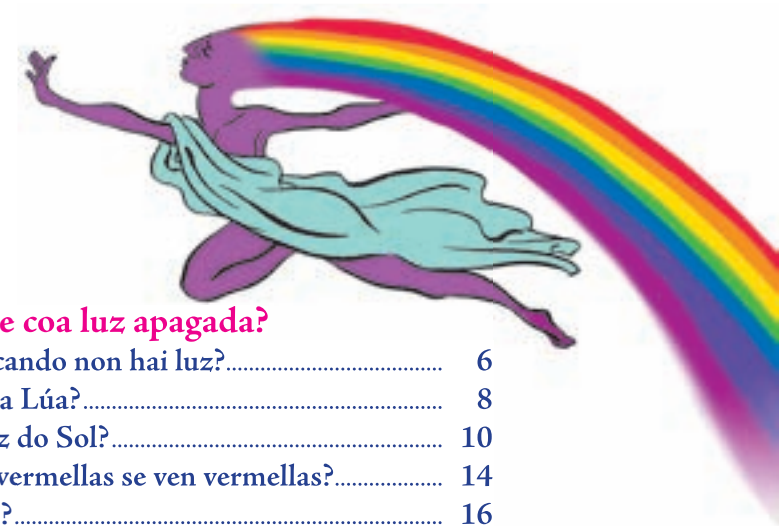

**Preguntas
que poñen
os pelos
de punta**

3

Carla Baredes e Ileana Lotersztain
Ilustracións de Javier Basile

Índice

Por que non se ve coa luz apagada?

Por que non ves cando non hai luz?.....	6
A luz da Lúa, é da Lúa?.....	8
De que cor é a luz do Sol?.....	10
Por que as rosas vermellas se ven vermellas?.....	14
Por que ves o ceo?.....	16
De que está feito o arco da vella?.....	18

O Sol é amarelo?

Como ves as cores?.....	24
De que cor era o cabalo branco de Napoleón?.....	28
Hai algunha cor que non se vexa?.....	29
O Sol sempre se ve amarelo?.....	35
Como se forman as cores da tele?.....	37

Por que colorean as pinturas?

Que fan os pintores cando pintan?.....	43
De onde saen as cores das pinturas?.....	44
Por que se ven as manchas?.....	45
A lixivia saca as manchas?.....	51
Cantas cores se precisan para facer este libro?.....	52

© da edición orixinal Ediciones Iamiqué, Argentina

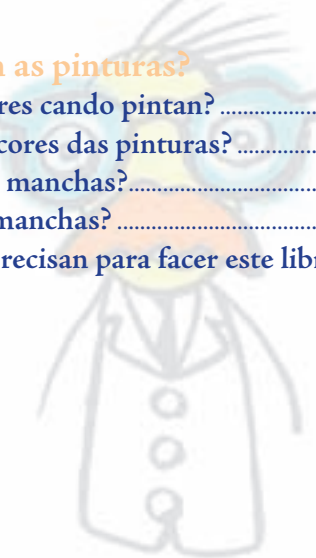
Primeira edición: setembro 2008
© das autoras: Carla Baredes e Ileana Lotersztain
© das ilustracións: Javier Basile
© da tradución: María Lado

Maquetación: Natalia Susavila Moares

© da edición: Edicións do Cumio, S.A.
A Ramalleira, 5 – 36140 Vilaboa (Pontevedra)
Tel. 986 679 035
cumio@cumio.com / www.cumio.com

Ningunha parte desta publicación, incluído o deseño da cuberta, pode reproducirse, almacenarse ou transmitirse de ningunha forma, nin por ningún medio, sexa éste eléctrico, químico, mecánico, óptico, de gravación ou de fotocopia, sen a previa autorización escrita por parte da Editorial.

ISBN: 978-84-8289-212-2
Impresión: C/A Gráfica
Depósito legal: VG – 2008
Impreso en España

Por que
non se ve coa
luz apagada

Se es dos que se erguen de noite, saberás que camiñar na escuridade sen magoar a deda gorda é todo unha aventura. O máis probable é que batas coa cama de teu irmán, con algún xoguetes que deixaches tirado ou co marco da porta. Pero...

Por que non se ve coa luz **apagada?**

A cousa é simple: só podes ver o teu xoguetes tirado no chan se hai algo de luz no teu cuarto. A luz pode vir da mesa de noite, do corredor, da lámpada do baño, da rúa... E sabes por que precisas que haxa luz para ver as cousas? Porque **o único que os teus ollos poden ver, en realidade, é a luz.**

Que **ves** cando me ves?

Non parece moi complicado: ves a lámpada porque a súa luz chega ata os teus ollos, ves o lume porque a luz das chamas chega ata os teus ollos.

Pero se este libro non ten luz... por que o estás vendo neste momento? Porque, malia que non ten luz propia, parte da luz que hai ao teu redor bate con el, rebota e viaxa ata os teus ollos. Esa luz que entra nos teus ollos é a que fai que vexas este libro.

Non ten luz, pero ilumina

Aínda que che pareza estraño, a luz da Lúa non é da Lúa. E daquela, de quen é? Do Sol! Cando a luz do Sol bate coa Lúa, unha parte rebota e viaxa cara a algún lugar da Terra, iluminando a *negrura* da noite.

Se andas por aí e queres ver a Lúa, só tes que dirixir os ollos cara arriba para atrapar parte desa luz (antes de que chegue ao chan).

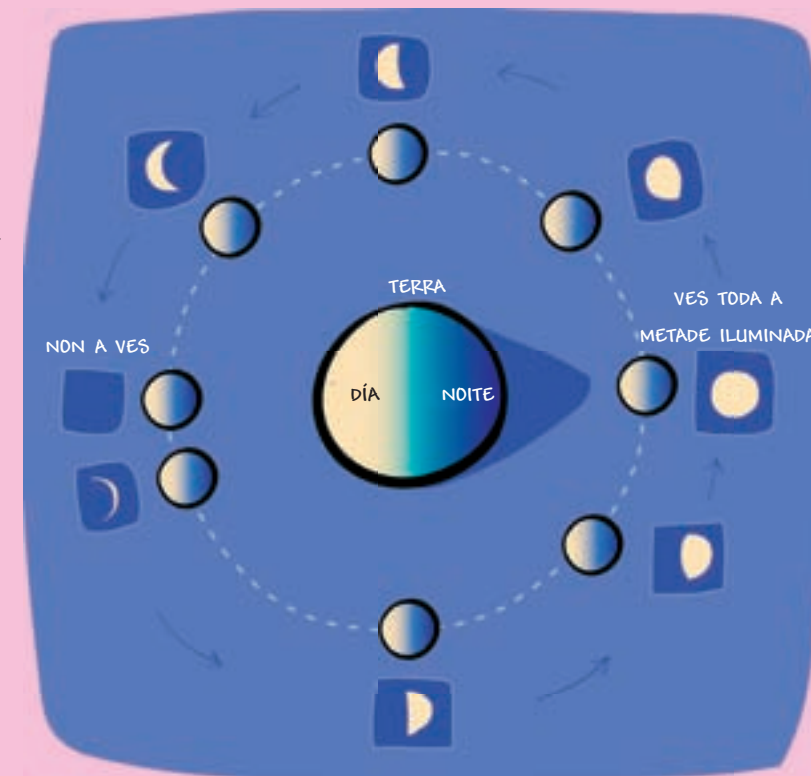
Para os máis curiosos

Por que é difícil ver a Lúa de día? A luz do Sol que chega á Terra en forma directa é moito, pero moito máis intensa que a que chega despois de rebotar na Lúa. Por iso custa vela, como custa decatarte

se unha lanterna está acesa nun cuarto iluminado. Se ves a Lúa durante o día, adoita ser ao amencer ou ao atardecer, cando a luz do Sol que chega á Terra é máis débil.

Non se deforma, pero muda cada día

Como a Terra, a Lúa sempre (ou case sempre) ten unha metade iluminada polo Sol e unha metade a escuras. Iso si: só podes ver a parte iluminada da Lúa cando aos teus ollos chega a luz de toda esa metade. E iso pasa unha vez cada 29 días, que é o tempo que tarda a Lúa en dar unha volta completa arredor da Terra.

E sabes que pasa mentres a Lúa dá voltas?

Durante a viaxe, a metade iluminada vai xirando con respecto á Terra. O día que está *de cara* á Terra, ves **Lúa chea**. A partir de aí, a parte iluminada vaise ocultando e hai **Lúa minguante**. Cando queda completamente *de costas*, unha ou dúas semanas despois, hai **Lúa nova** (non a ves). A partir dese día, comezas a ver algo da parte iluminada e hai **Lúa crecente**. Ata que queda totalmente enfrontada e hai **Lúa chea** outra vez.

Grazas á luz do Sol podes ver a Lúa, as árbores, os paxaros, os montes, as beirarrúas, a xente que camiña pola rúa. Pero...

De que cor é a luz do Sol?

Mans á obra!

A luz do Sol non parece ter ningunha cor. Aínda que as cousas non sempre son o que semellan...
Queres xogar aos detectives?

Consigue un tarro de cristal. Se ten algunha forma rara, mellor. Éncheo de auga e pono debaixo dos raios do Sol. Trata de recoller sobre un papel branco a luz que pasa a través da auga, dende arriba cara a un lado (ou dende un lado cara abaixo). Asegúrate de que o lugar onde cae a luz estea en sombra.

De onde saen esas cores que ves sobre o papel? Polo **vermello**, o **laranxa**, o **amarelo**, o **verde**, o **azul**, e o **violeta** que están agochados na luz do Sol!

O sooooooole miiíío...

Fai máis de 300 anos, un señor fixo un experimento semellante ao que ti acabas de facer, e descubriu que a luz do Sol ten gardadas un feixe de cores.

Como bo científico, Isaac Newton pasou días enteiros xogando e comprobou que as cores sempre se separan seguindo unha orde: primeiro o vermello, segundo o laranxa, terceiro o amarelo, cuarto o verde, quinto o azul e sexto o violeta (ou ao revés). Entón pensou que era unha bonita idea que cada cor estivese asociada cunha das 7 notas musicais: dó, re, mi, fá, sol, la, si.

E de onde sacou a sétima cor? Con moita imaxinación, don Isaac viu outra cor entre o azul e o violeta e chamouno **índigo**. Aínda que, en realidade, aínda ninguén sabe moi ben cal é...

